

ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ ГІДРОКСИКОРИЧНИХ КИСЛОТ У ГОРОБИНИ АРІЇ ПЛОДАХ

Абрамська Б. П., Криворучко О. В., Демешко О. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Горобина арія (*Sorbus aria* (L.) Crantz.) – листопадне дерево до 15 м заввишки з прямим стовбуром і яйцеподібною густою кроною, або росте як чагарник із кулястою кроною 4–9 м заввишки, з гладкою бурою або сірувато-бурою корою зі світлими смугами; молоді пагони блискучі, оливкового або бурувато-жовтавого кольору, мають повстяне опушення. Кінцеві бруньки яйцеподібноконічні, 5–10 мм завдовжки і 5 мм завширшки, клейкі, зеленуваті, волосисті. Листки чергові, цілісні, еліптичні або видовженоеліптичні, 6–14 см завдовжки і до 10 см завширшки, шкірясті, гостродвічіпилчасті, зверху голі, яскраво-зелені, блискучі або опушені лише уздовж головної жилки, знизу – білоповстисті; при розпусканні – зелені, влітку – темно-зелені, восени – жовті. Черешок 1–2 см завдовжки, повстяноопушений. Квітки білі або рожеві, 1,5 см у діаметрі, зібрані в щільне щиткоподібне суцвіття 5–10 см у діаметрі. Плоди рослини зазвичай містять 2 насінини, кулясті або еліпсоїдні, оранжево-червоного або оранжево-рожевого кольору, до 1,5 см у діаметрі, з борошнистою м'якоттю, їстівні. Цвіте рослина у травні, плодоносить – у вересні – жовтні.

У природних умовах горобина арія росте в Західній Європі. В Україні в культурі з XIX століття. Посухостійка, світловибаглива рослина. Невимоглива до ґрунтів. Має багато садових форм, серед яких: «*Edulis*» – з їстівними плодами; «*Longifolia*» – з довгими листками; «*Incisa*» – з розрізаними листками; «*Salicifolia*» – з листками, що схожі на листя верби.

Листя горобини арії містять флавоноїди: ізорамнетин 3-О-β-глюкопіранозид, ізокверцитрин, астрагалін, гіперозид, рутин кемпферол 3-О-β-глюкопіранозид-7-О-α-рамнопіранозид, кверцетин 3-О-β-глюкопіранозид-7-О-α-рамнопіранозид; у гідролізаті: кверцетин, сексангуларетин, кемпферол, ізорамнетин; фенолкарбонові кислоти: хлорогенову, неохлорогенову. Кора, бруньки, листя, квітки горобини арії мають антибактеріальні властивості. Горобини арії плоди досліджені недостатньо.

Мета дослідження. Визначення вмісту гідроксикоричних кислот у горобини арії плодах.

Матеріали та методи. Для дослідження гідроксикоричних кислот використовували горобини арії плоди, заготовлені в ботанічному саду НФаУ у вересні 2021 р. Визначення вмісту гідроксикоричних кислот у горобини арії плодах проводили методом абсорбційної спектрофотометрії на спектрофотометрі Spectrophotometer 6305 фірми Jenway за методикою, що наведена в монографії «Горобини плоди^N» ДФУ 2.5.

Отримані результати. У горобини арії плодах вміст гідроксикоричних кислот становить $1,94 \pm 0,07$ % у перерахунку на хлорогенову кислоту.

Висновки. В горобини арії плодах визначено вміст гідроксикоричних кислот. Фармакогностичне дослідження горобини арії плодів буде продовжено.